

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2954/22
13.9.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Соколић из Београда, Ибарска 12, против тужених Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Косовска 31 и ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Слијепчевић, адвокат из Београда, Моше Пијаде 6, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби туженог ББ, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 20809/18 од 18.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 13.9.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 20809/18 од 18.11.2020. године, у делу првог става изреке којим је обавезан тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име повреде угледа, части и достојанства личности износ од 150.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, укупно 250.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.11.2020. године до исплате.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 20809/18 од 18.11.2020. године у преосталом делу првог става изреке тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... да му тужени ББ из ... на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа, части и достојанства личности исплати износ од још 100.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.11.2020. године до исплате.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у четвртном ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 20809/18 од 18.11.2020. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ... накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 164.800,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да тужениом ББ из ... на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 17.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев тужиоца АА из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 20809/18 од 18.11.2020. године, првим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени ББ да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име повреде угледа, части и достојанства личности износ од 250.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, укупно 350.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.11.2020. године до исплате. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа, части и достојанства личности исплати износ од још 50.000,00 динара, као и на име претрпљеног страха износ од још 100.000,00 динара, као разлику између траженог и досуђеног износа, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Трећим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену Републику Србију - Министарство правде да тужиоцу солидарно са туженим ББ на име накнаде нематеријалне штете исплати 300.000,00 динара на име повреде угледа, части и достојанства личности и 200.000,00 динара на име претрпљеног страха, укупно 500.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Четвртим ставом изреке обавезан је тужени ББ да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 177.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Петим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој Републици Србији – Министарству правде на име трошкова парничног поступка исплати 6.000,00 динара. Шестим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова поступка на име судских такси.

Благовремено изјављеном жалбом тужени ББ је првостепену пресуду побијао из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), у првом и четвртном ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Тужилац је доставио одговор на изјављену жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујућу првостепену пресуду у побијаном делу у смислу овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог ББ делимично основана.

У првостепену поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног

поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она жалбом туженог ББ неосновано повија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању пресудом Основног суда у Сомбору К 142/10 од 24.2.2010. године тужени ББ је оглашен кривим што је дана 5.2.2007. године приликом сачињавања редовног извештаја о стању предмета и оцене рада запослених у својству инспектора Ветеринарске инспекције за западно-бачки округ, способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима и свестан да је овакво његово дело забрањено, који извештај је 7.2.2007. године послао Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управи за ветерину Београд, увредио приватног тужиоца АА, ... изразима у писменој форми извештаја “без предмета о наплати и фактурисању”, изразом “често тражи помоћ и савете околине”, изразом “понекад успева да пронађе решење у складу са прописима и правилима струке”, изразом “углавном је потребно упућивати га у посао”, изразом “послове не завршава у року”, изразом “спреман за размену и даје савете минимално што доводи до угрожавања процеса рада”, изразом “агресиван државни службеник”, те се на овај начин без разлога увредљиво изразио о АА у писменом облику једним поднеском који је потом службено проследио начелнику Управе за ветерину Београд, послодавцу приватног тужиоца и за стручну јавност потпуно доступан начин, као што је дана 5.2.2007. године поднеском упућеним службеном поштом начелнику Управе за ветерину при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима и свестан да је овакво његово дело забрањено 7.2.2007. године изнео низ неистина о приватном тужиоцу везано за његов однос према повереном послу и колегама на послу, неосновано наводећи да је одбио да прикаже записник и решење, да се агресивно понашао, псовао и претио, покушавао физички да се обрачуна у канцеларији ветеринарске инспекције у Сомбору у присуству инспектора, али га је у томе спречио ВВ, да је сваки састанак прошао или није прошао због непристојног понашања, псовања, галаме и агресије, чиме је директно нашкодио части и угледу АА и чиме му је причинио низ непријатности код послодавца, колега и странака, односно да је за приватног тужиоца износио неистините наводе у директној намери да му нанесе штету у виду губитка части и угледа код послодавца, колега и странака чиме је под тачком 1 учинио кривично дело увреде из члана 170 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика и под тачком 2 кривично дело клевете из члана 171 став 2 у вези са ставом 1 истог члана Кривичног законика. За остваривање имовинско-правног захтева приватни тужилац је упућен на парницу. Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж 3324/10 од 2.9.2010. године потврђена је првостепена пресуда од 24.2.2010. године и иста пресуда Апелационог суда примљена је у Основном суду у Сомбору дана 8.1.2014. године. Дописом од 21.3.2014. године Апелациони суд у Новом Саду је обавестио тужиоца да је предмет Основног суда у Сомбору К 142/10 по жалби прослеђен Апелационом суду у Новом Саду 4.5.2010, године, да је добио службену ознаку Кж 3324/10 и додељен је у рад судији, да је 2.9.2010. године донета одлука којом је потврђена простепена пресуда, те је одлука заједно са списима дана 30.12.2013. године отправљена Основном суду у Сомбору.

Пресудом Основног суда у Сомбору К 1138/13 од 29.4.2014. године прихваћен је споразум о признању кривичног дела бр. Ск 50/14 од 9.4.2014. године, па је тужени ББ оглашен кривим што је у временском периоду од 1.1.2006. године до 17.9.2009. године у Сомбору као службено лице ветеринарске инспекције, шеф Одсека ветеринарске инспекције за западно-бачки округ, способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима и свестан свог дела хтео његово извршење, невршењем службене дужности теже повредио остварење права из радног односа под једнаким условима ГГ и АА на тај начин што је оштећенима нанео штету у виду ускраћивања права на исплату стимулације путних трошкова, накнаде за прековремени рад и рад на дан државних празника и добијања бонова за гориво за употребу службеног возила, зашта су били испуњени законски услови на који начин је теже повредио права оштећених и нанео им штету и то оштећеном ГГ у износу до 376.718,15 динара, а АА износ од 637.289,83 динара, при чему је био свестан да је његово дело забрањено, чиме је извршио продужено кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 359 став 1 у вези са чланом 61 Кривичног законика.

Према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра од 6.3.2018. године тужилац је због догађаја од 7.2.2007. године, када је у негативном смислу окарактерисан од стране шефа, а касније губитка посла након дугогодишњег рада у својству Републичког ветеринарског инспектора, доживео душевне болове праћене страховима који нису оставили трајне последице у психичком здрављу. Тужилац је био задовољан својим радом и резултатима рада посебно јер је био везан за теренски посао, осећао се корисним, али од периода када је тужени постављен за шефа почели су његови проблеми с обзиром на његову тенденцију да га обезвређује и удаљује, што је временом све више условљавало неизвесност и стрепњу за могућност обављања посла у миру и задовољству. Стрепња се обестинила када је у фебруару 2007. године сазнао за сачињавање извештаја о његовом раду с крајње негативним саржајем који је прослеђен послодавцу. Констатацију у извештају да је нерадан и неспособан да сам обавља посао, да је спреман на физички обрачун, да прети и псује, да је одсутан, да угрожава процес рада, да је агресиван, тужилац је доживео као највећу клевету и повреду части и угледа. Након сазнања за садржај извештаја, доживљава стање шока које је имало конотацију нарушене сигурности и потпуне обезвређености као и могућности даље злоупотребе таквог садржаја. Интензивнија ситуација је била када му је уручено решење о прекиду радног односа и у тој ситуацији испољава још интензивније стање препасти праћено конфузијом мисли и бурном психомоторном реакцијом услед суочавања са потпуном обезвређеношћу рада и обесмисленошћу живота. Интензитет патње која га ставља у потпуно безизлазну ситуацију одражава се на стање читаве породице, њега доводи у стање безизлаза када су превладале чак и суицидалне идеје услед осећања губитка части и достојанства тако да се може рећи да је током наведених дешавања у периоду од три дана проживљавао страх јаког до веома јаког интензитета. Након сазнања о инкриминисаним садржајима у опису његовог рада следи покушај одржавања нивоа и могућности несметаног рада у ком је и даље проживљавао не само стрепњу већ и застрашеност за нове злоупотребе које су касније уследиле, тако да је у периоду од око годину дана проживљавао страхове блажег интензитета који су повремено попримали и ниво умереног. Стање напетости и застрашености за животну и радну егзистенцију, безбедност и будућност бива интензивније, што указује и налаз

психијатра. Терапија му је продужавана, коригована и појачавана, с тим да је ниво застрашености био таквог интензитета да је условио реактивно-параноидну слику са оптерећујућом сумњичавошћу да му се плански лоше чини, тако да је у периоду од око годину и по дана проживљавао страхове умереног интензитета. Након сазнања да је добио отказ и његова животна егзистенција нарушена, проживљава изузетан ниво страха који захтева веома јаку терапију. Долази до потпуно нарушеног психосоцијалног интегритета, превладавају идеје прогањања и потпуно неподложне корекције са великим немиром, осећајем прогоњености и потребе за доказивањем своје невиности, у поступцима и суђењима који би имали за циљ ревалоризацију постојећег осећања обезвређености што га доводи у ситуацију губитка способности трезвеног расуђивања. О интензитету патње и страха у том периоду говори податак да се поред појачане терапије његово стање није побољшавало, тако да се може рећи да је у периоду од око шест месеци проживљавао страх умереног до јаког интензитета. У даљем периоду од око четири године проживљава страх блажег интензитета. Коначно сазнање о доношењу пресуде је допринело подржавању неизвесности губитка поверења у систем и правичност, поготово што ни након тога није решио свој егзистенцијални статус све до 2017.године, односно након три године, када добија пензију која није одговарајућа, с обзиром на изосталу могућност за остваривање радног стажа од седам година.

Према исказу тужиоца саслушаног у својству парничне странке, исти је током 2007.године био запослен на радном месту Републичког ветеринарског инспектора са седиштем у Сомбору. Радио је у Индустрији меса "...” Општина ..., а од 1990.године запослен је у Ветеринарској инспекцији ... у периоду од 1997.године до 2000.године. Тужени му је био шеф током 2007.године, па је 5.2.2007.године при сачињавању редовног извештаја, између осталог о оцени рада, послао надлежном Министарству допис увредљиве садржине због тога што је изнео низ неистина, те је оглашен кривим правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору. Због лоше оцене претпостављеног добио је отказ са радног места, а у то време његова супруга, он и њихово двоје деце су живели од примања супруге што се одразило на његов психички статус, те је тражио помоћ неуропсихијатра и лечен је на одељењу неуропсихијатријске болнице у Сомбору. Више није под терапијом, али осећа тегобе у виду несанице и по потреби узима лекове за смирење, трпи душевне болове и због свега што се догодило осетио је другачији однос околине према себи, неку врсту сажаљења, а у међувремену је остао без посла због негативне оцене непосредног руководиоца. У време када се све ово догађало имао је 57 година и дуг радни стаж. Није радио седам и по година, водио је радни спор поводом отказа, поступак је правноснажно окончан и у току је поступак пред Уставним судом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је најпре разматрајући приговор застарелости потраживања истакнутог од стране туженог ББ, оценио да исти није основан, будући да је тужилац за штету и штетника сазнао дана 27.1.2014.године када му је уручена пресуда Апелационог суда у Новом Саду, којом пресудом је потврђена првостепена пресуда и утврђена кривица туженог ББ, а тужба у овој правној ствари је поднета дана 28.4.2014.године, те стога рок застарелости у смислу одредбе члана 376 Закона о облигационим односима, по оцени првостепеног суда, није почео да тече од момента правноснажности кривичне пресуде, већ од момента уручења пресуде тужиоцу као лицу коме се пресуда имала доставити према

одредбама Законика о кривичном поступку.

Даље, првостепени суд је закључио да је услед поступања туженог ББ тужилац претрпео нематеријалну штету која се огледа у повреди части и угледа и права личности као и околности да је због поступања тужиоца тужени претрпео страх, те је стога делимично усвојио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете о чему је одлучио у првом ставу изреке поступања туженог ББ, а што је утврђено правноснажном кривичном пресудом Основног суда у Сомбору, односно због клевета и увреда, тужилац претрпео душевне болове услед повреде части и угледа, као и страх, што произлази из налаза и мишљења вештака неуропсихијатра. Овакво поступање туженог ББ по оцени првостепеног суда представља повреду телесног и душевног интегритета тужиоца у таквом степену да оправдава досуђивање новчане накнаде нематеријалне штете као сатисфакције. У конкретном случају по оцени првостепеног суда постоји директна узрочно-последична веза између догађаја којима је штета изазвана тужиоцу од стране туженог ББ и настанка нематеријалне штете. Првостепени суд је висину накнаде одмерио у складу са одредбом члана 200 Закона о облигационим односима, имајући у виду све околности случаја, те по оцени првостепеног суда правична новчана накнада за претрпљени страх, имајући у виду степен, интензитет и трајање страха, износи 100.000,00 динара, док правична новчана накнада за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и достојанства личности износи 250.000,00 динара. Преко досуђених, а до тражених износа, тужбени захтев је према овом туженом одбијен као превисоко постављен, о чему је одлучено у другом ставу изреке побијане пресуде. На досуђене износе тужиоцу је досуђена законска затезна камата од дана пресуђења до исплате у складу са одредбом члана 277 Закона о облигационим односима.

У односу на тужену Републику Србију, првостепени суд је тужбени захтев на основу одредбе члана 172 став 1 Закона о облигационим односима и члана 35 став 2 Устава Републике Србије, одбио као неоснован. По оцени првостепеног суда из изведених доказа произлази да је Апелациони суд у Новом Саду поступио противно закону и противно одредби члана 393 Законика о кривичном поступку пропуштањем да списе врати Основном суду у Сомбору након доношења другостепене одлуке у законском року од четири месеца, односно враћањем списа након протекла рока од више од три године, али је закључио да између незаконитог и неправилног рада органа тужене Републике Србије и штете коју трпи тужилац не постоји узрочно-последична веза имајући у виду да због пропуштања Апелационог суда у Новом Саду да у законском року врати списе првостепеном суду није дошло до застарелости потраживања накнаде штете према туженом ББ.

Према оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата и Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом туженог ББ указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну примену материјалног права да тужениково понашање у смислу оцењивања тужиоачевог рада није узрок штете чију накнаду тужилац у овом

поступку потражује већ је то евентуално престанак радног односа који је законит, а што је утврђено и у посебном поступку, те чињеница да је тужени правноснажно осуђен за кривично дело увреде и клевете не значи аутоматски да је тужени проузроковао штету тужиоцу.

Одредбом члана 13 Закона о парничном поступку је прописано да је суд у парничном поступку погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим.

Тужени ББ је у правноснажно окончаном поступку оглашен кривим да је према тужиоцу учинио кривично дело увреде из члана 170 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика и кривично дело клевете из члана 171 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика. Судски вештак се у свом налазу од 6.3.2018. године изјаснила о трајању и интензитета страха који је тужилац трпео због догађаја од 7.2.2007. године када је у негативном светлу окарактерисан од стране туженог. Изјашњавајући се на примедбе туженог вештак је на рочишту одржаном дана 23.5.2018. године остала при налазу и мишљењу од 6.3.2018. године, указала да постоји узрочно-последична веза између догађаја од 7.2.2007. године и претрпљеног страха, а налаз и мишљење је дала на основу прегледа тужиоца и документације у списима предмета. Како је вештак одговорила на примедбе туженог, те како је налаз дат на основу прегледа тужиоца и документације у списима, према најбољем знању и умећу вештака, а тужени нису аргументовано довели у питање изражено мишљење вештака у налазу, то је правилно првостепни суд на основу истог утврдио узрочно-последичну везу између поступања туженог и страха који је тужилац у вези са тим трпео. Постојање узрочно-последичне везе између поступања туженог ББ и душевних болова које је тужилац тим поводом трпео првостепни суд је утврдио из исказа тужиоца чија веродостојност није доведена у питање другим изведеним доказима. Код наведеног, неосновао се жалбом тужиоца указује на недостатак узрочно-последичне везе и неосновано обавезивање туженог да надокнади штету коју наводно није проузроковао.

Такође, како је вештак одговорио на примедбе туженог ББ, те како исти није имао даље примедбе нити је предложио друго вештачење, неосновано у жалби оспорава ваљаност датог налаза и мишљења, јер је у овој фази поступка преклудиран у могућности да оспорава налаз и мишљење с обзиром на одредбу члана 372 Закона о парничном поступку.

Неосновано се жалбом туженог ББ указује на битне повреде одредаба парничног поступка указивањем да је тужени предлагао да се прибаве списи Управног суда, а да првостепни суд до закључења главне расправе није одлучио о овом предлогу.

Према стању у списима, тужени ББ је на рочишту на записнику од 23.5.2018. године предложио да се изврши увид у списе предмета где је вођен и правноснажно окончан радни спор између тужиоца и туженог Министарства, а на основу које одлуке је тужилац добио отказ, чему се тужилац противио указујући да је захтев у овој парници заснован на одлуци Основног суда у Сомбору донетој у кривичном поступку. Првостепни суд је истом приликом одбио наведени предлог туженог.

Тужени ББ је на рочишту на записнику од 4.4.2019. године предложио да се прибаве списи радног спора поводом решења о отказу уговора о раду тужиоцу, чему се тужилац противио јер се накнада штете у овој парници тражи по другом основу. Првостепни суд је овом приликом одбио предлог туженог.

Тужени ББ је на рочишту на записнику од 18.11.2020. године предложио да тужилац достави број предмета у управном спору или да достави одлуку којом је окончан управни спор, чему се тужилац противио указујући да није спорно да је у управном спору одбијен захтев тужиоца и потврђено решење којим је утврђено да је нераспоређен и да му је престао радни однос, тужилац је изгубио радни спор, а основ одговорности туженог заснива на кривичној пресуди. О том поновљеном предлогу првостепни суд није формално одлучио, али је дакле реч о поновљеном предлогу који је већ одбијен на рочишту на записнику од 23.5.2018. године и 4.4.2019. године. Околност да је тужиоцу правноснажно престао радни однос и да таква одлука није изгубила своје дејство правним средством које је тужилац користио - управни спор, није од утицаја на одлуку у овој правној ствари јер тужилац парнични поступак против туженог ББ води због навода туженог изнетих у извештају који је 7.2.2007. године проследио Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Урави за ветерину Београд, а којим наводима је правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору утврђено да је тужени ББ учинио кривично дело увреде из члана 170 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика и кривично дело клевете из члана 171 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног законика према тужиоцу.

Неосновано се жалбом туженог ББ указује на погрешну примену материјалног права код оцене приговора застарелости потраживања. Тужилац је за штету и штетника сазнао даном достављања одлуке Основног суда у Сомбору, 27.1.2014. године, а тужбу у овој парници поднео 28.4.2014. године, дакле у року прописаном одредбом члана 376 у вези са чланом 392 Закона о облигационим односима.

Међутим, основано се жалбом туженог ББ указује на погрешну примену материјалног права - одредбе члана 200 став 2 Закона о облигационим односима у погледу висине досуђене накнаде нематеријалне штете због повреде угледа, части и достојанства личности.

Одредбом члана 200 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству, док је ставом 2 истог члана прописано да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

У смислу цитиране одредбе члана 200 Закона о облигационим односима,

повреда угледа и части подразумева скуп објективних и субјективних елемената, које је потребно ценити у свакој конкретној ситуацији. Част је скуп човекових врлина и мишљење које појединац има о себи самом, а углед је објективна категорија која подразумева став и мишљење које има средина о личности неког појединца. Дакле, да би се оштећеном лицу признало право на новчану сатисфакцију због наведеног вида нематеријалне штете, потребно је постојање узрочно-последичне везе између догађаја којим је штета изазвана и настанка нематеријалне штете, као и уверење суда да је у конкретном случају правично досудити оштећеном лицу новчану сатисфакцију. У случају повреде права на част и углед, право на накнаду нематеријалне штете по том основу може бити остварено уколико је повреда проузроковала душевне патње које оправдавају досуђивање правичне новчане сатисфакције.

Имајући у виду наведено и околности конкретног случаја, Апелациони суд је оценио да правична новчана накнада тужиоцу због повреде угледа, части и достојанства личности представља износ од 150.000,00 динара, који је одговарајући случају и сврси ради које се досуђује, а и у складу је са друштвено - економским могућностима друштва у коме се досуђује. Усвајањем тужбеног захтева у већем износу од досуђеног, по оцени Апелационог суда, погодовало би се тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом накнаде, о чему је суд у смислу члана 200 став 2 Закона о облигационим односима дужан да води рачуна.

На досуђени износ тужиоцу припада законска затезна камата од дана пресуђења 18.11.2020. године до исплате сходно члану 277 Закона о облигационим односима, јер накнада нематеријалне штете доспева на дан пресуђења и одмерена је према критеријумима важећим на тај дан.

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућности другачијег пресуђења.

Имајући у виду наведено, Апелациони суд је применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку донео одлуку као у првом ставу изреке, а применом члана 394 тачка 4 у вези са чланом 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку одлучио је као у другом ставу изреке.

Преиначењем одлуке о главној ствари, сходно члану 165 став 2 у вези са чланом 153, чланом 154 и чланом 163 Закона о парничном поступку преиначена је и одлука о трошковима првостепеног поступка садржана у четвртом ставу изреке побијане пресуде, тако што је обавезан тужени ББ да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка за заступање од стране пуномоћника адвоката за састав тужбе и четири образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, за састав жалбе у износу од 12.000,00 динара, за заступање на 7 одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара и 9 неодржаних рочишта у износу од 4.500,00 динара, трошкове вештачења у износу од 15.000,00 динара, као и у висини судске таксе за одлуку у износу од 14.800,00 динара, укупно 164.800,00 динара, према Адвокатској тарифи и Таксној тарифи важећим у време пресуђења. Тужиоцу на досуђени износ трошкова поступка припада законска затезна камата у складу са чланом 277 закона о облигационим односима од извршности до исплате, пошто тужени пада у доцњу у смислу члана 324 Закона о облигационим

односима када одлука о трошковима постане правноснажна и када протекне рок за њено добровољно испуњење, односно када одлука о трошковима поступка постане извршна.

Тужилац нема право на накнаду трошкова за састав поднеска од 18.7.2014. године јер се тим поднеском изјаснио на наводе тужене Републике Србије из одговора на тужбу, а захтев тужиоца према овој туженој је одбијен, те стога тај трошак тужени ББ не треба да сноси. Исто важи и за предлог за мирно решавање спора који је тужилац упутио туженој Републици Србији.

На основу изнетог, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у трећем ставу изреке.

Како је тужени ББ делимично успео са жалбом, сагласно члану 165 став 2 у вези са чланом 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове другостепеног поступка за састав жалбе од стране пуномоћника адвоката у износу од 12.000,00 динара и на име таксе на жалбу у износу од 5.900,00 динара, укупно 17.900,00 динара, одмерено у складу са важећом Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом, те је донета одлука садржана у четвртном ставу изреке. Одлука о камати на трошкове донета је у складу са чланом 277 и 324 Закона о облигационим односима.

Како трошкови састава одговора на жалбу нису били нужни за вођење парнице, то је у складу са чланом 165 у вези са чланом 154 Закона о парничном поступку тужиочев захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као неосновани, одлуком садржаном у петом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић